

„POKROK“ vychádza každý piatok

Adresa pre všetky zásielky:

Jozef Teslík Uh. Skalica (Szakolcza).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku 1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor. Bezmenné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú.

Ľudský denník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Naša Golgota.

Cheeli sme písať o vzkriesení, tešiť, radovať sa novému životu, kochať sa nádejou lepšej budúcnosti, víťazstva, obrodzenia; no pero naše vypovedalo nám službu a miesto hlaholu zvonov, miesto slávneho a radostného „alleluja“ vzniká do srdca našich len truchlivý hlas: „vkrížuj ho“.

My slovenskí spisovatelia nemôžeme písať o vzkriesení. Ďaleko je ten čas, kde dennica i nám začne svitať, my jediná potechu nachádzame len na Golgote, kde visí večná Pravda ukrižovaná. My kráčame cestou trňovou, cestou krvou a potom zaliatou, my sa musíme učiť snažiť kríž od Spasiteľa.

Každý národ má svoju Golgotu. Mnohé národy ju už prerobili, mnohé ju prekonávajú, my kráčame po nej zahrútení v boľastach, v trápnom boji v beznádejnom postavení.

Kolom nás ako na Golgote tuhá tma, slnko sa nám zatmelo, zem sa kláti a borí pod nohami našimi.

Ľud náš opustený, bez sebavedomia, slabý, bezcharakterný, od inteligencie a kňazov úžerníkom a nepriateľom za korisť hodený, opúšťa domorodú zem svoju, krv naša hynie každodenne v širokom mori cudzích národov.

„Milosrdenstvo Hospodinové, že jsme do konce nevyhynuli“ môžeme volať s prorokom plačúcim nad národom svojím a v pravde divboží to, že národ bez škôl a kultúry, zápasiaci s ťarochami a krivdami života „odchováajúci nesčítateľný počet odrodilcov ešte je tu, hlási sa k životu a borí si cestu budúcnosti.

Či skončí život náš s Golgotou? Či budeme položení do tmavého hrobu, ktorý nám chystajú?

Vzdialeni sme od vzkriesenia, bôl a žiaľ sú osudom našim. My sa od Golgoty nepohňeme, tu naša nádej, naše potešenie. Pozerajte Krista ukrižovaného, s plačúcim prorokom Jeremiášom voláme:

„Dedictvo naše obrátilo sa k cudzím a domy naše k cudzincom. Siroty sme ostaly bez otca; matky naše jako vdovy. Vodu našu za peniaze sme pili; drevo naše za cenu sme kupovali. Za šije naše hnali nás, ustátym nedalo sa odpočinku. Otcovia naši zhrčili a nenie ich: a my sme nepravostí ich nosili. Služobníci panovali nad nami; nebolo, kto by vykúpil z rúk ich“.

Ejhľa, drevo kríža, na ktorom spasenie sveta viselo! Spas Kriste a neopúšťaj ľud tvoj verný!!

Radostné Alleluja!

Slavné, milé dni Veľkej Noci sú už tu. Dožili sme sa ich. Čím bližšie boly tieto veľavýznamné dni, tým viac chodili sme, ale nie všetci, do kostola, vzdychať nad hriechami, pre ktoré Syn Boží uponižil sa až na drevo kríža. Kristus pre nás všetkých jednako trpel, krv lial a zomrel. A my vykúpení, veru nie jednako svätili sme tieto dni. Jedni z nás so

smutiacim srdcom a hlavami dolu sklopenými chodili, niesli do chrámu svoju pokoru, svoje vzdychy; to bolo všetko čo mohli dať trpiacemu, z mrtvých vstalému Bohu, za jeho lásku. Iní, väčším dielom páni osady, lebo boháci, vydr duchovia, išli veselo, rozprávajúc sa medzi sebou a tak niesli do chrámu svoje sny o nastávajúcom týždennom plesaní. Na trpké ich vykúpenie povrchne, lebo nič nemysleli.

To vidíme u ľudí. A mesto? Zvony smuto, hlboko mlčaly, všady hrobové ticho panovalo, a len kde-tu vreskot rapotáčov sa ozval, a tajomné ticho rušil. Tak to bolo, kým z úst kňaza nezazvučalo: „Deň vzkriesenia... Alleluja“. A vonku? Podobne i von z mesta, či v prírode bolo dosiaľ ticho, mŕtvo, neživo. Dietky pri kachľách čupely, nebehaly po poli, ľud nepracoval, ani vtáčkovia neštebotaly, len kde tu havran, lebo vrana zakvákala, jako dakajký rozvrzaný rapotáč. Dostaviac sa však kráľovna Vesna, a svojim milým a teplým dechom zohrejúc tichú, mŕtvú prírodu, nastal ruch „vzkriesenia“ prírody. To vyvábilo ľud von ktorý, jako hypnotisovaný lúčami slnka, nechal sa nim von z bytov vyviešť, a šiel do slobody pracovať. Tak to bolo, kým sa nedostavil pašiový týždeň.

V tomto týždni osady, byty zmenia sa v jakési laboratorium. Gazdiny omazujú, líčia, drhnú, umývajú; v kuchyniach strúhajú, tleú, varia, pečú, smažia bez konca. Mnohokrát človek ani nevie kam si sadnúť. Jakoby život prevrátil sa hore dnom. Predovšetkým v bielu sobotu, v ktorú najdôležitejšiu kuchynskú operáciu činia — pečú bábovky, či buchty, barvia vajíčka, kraslice robia, aby šuhaja rečníaceho:

Šťastné sviatky prajem vám.

Kmotričku, kmotričko;

Dajte mi za šľahačku

Červené vajíčko . . .“

dievky mohly dačim obdarit.

V tomto čase, pri rozvíňovaní zelenej prírody, hráva u nás mládež najslavnostnejšiu a najobľúbenejšiu hru: Kráľovna, lebo Hoja Duňďa.

Milí čitatelia! i my na znak, že v srdciach našich ešte žije duch slovenský, duch jarý, mladý, nezakazený, zastaňme si vo dva sbory, devy v jeden a šuhaji v druhý ruky, bār od „frízuly“ ešte na červeno obarvené, volne pospájajme a slávnotným hlasom striedavo, sbor sboru odpovedajúc spievajme: Poslala nás kráľovna, Hoja Duňďa hoja!

Načo že vás poslala? Hoja atď.

Pre tri vozy kamenia. Hoja atď. . .

Nenie to pekne? No, a že nie sme veselý, spevavý národ?!

J. Š.

Dopisy.

— Z Nových Zámkov. — Pán redaktor! Boh náš slovenský vás živ, silní a opatruj, lebo len On to môže a chce aj; na nás Slovákov nerátajte, veď iste dobre znáte, že Slovák miesto čo by Slováka podporil, chránil, hájil a zastával, ešte i on, a to s radostou doňho bachne, tupí a haňá ho, tak že až v pekle sa tomu tešia. Je to všeobecnou chybou náš Slovanov. My sme všady bezstarostne živi. A načo sa aj starať? Starajú sa o nás druhí — vo svoj vlastný prospech, my ale voláme a nariekame — neskeru. Dôverujeme každému len nie sebe vospolok. Divíme sa s podivom na každého, kto sa nejakou výšine k moci a úradom, ale ak je to náš slovenský človek, už mu podryvame pôdu a stahujeme ho s tej výšky. A potom všade bedákame, že sme utla-

čení. Ano, ale čo nás utlačuje, je naša nesvornosť a niekedy i ľahostajnosť. Odstráňme tento zlozvyk, vyhnime mu šikovne, a ten kto nás tlačí, padne na bradu a na nos. Cestujúci.

— Z cest. Musím sa pochváliť, že v Nitre som si za 1 K. kúpil knižku „Traja Sokoli“, divadelný to kúsok, smutnohra od Ľ. Kubányiho. Vskutku pekný to tvor umu slovenského, cenná práca; avšak predsa mi dačo pri jej vydání schádza, totižto ti páni v Martine, inak učení a obozretní, zabudli ku sošitu pripojiť i dakajú predmluvu, ktorá mnohdy je cennejšou, ako celý spis, a v ktorej by sa bolo riekló, prečo toto dielo teprv až včul, po auctorovej 36-ročnej tragickéj smrti, preklatý súc nožom pri hre v karty, vyšlo, a kto boli tí „Traja Sokoli“. Daxner, Francisci, Bakulini, o ktorých tam reč, a ktorí r. 1848 neohrozene vystupovali za národ, teraz súc mŕtvi, už by neboli protestirovali, a ich opis, mohol národu osožiť. — Tiež sa sa mohli mená v hre anonymné: Tisovský, Rimavin, Likérsky, skutočnými menami zameniť.

Ešte volačo, darmo hľadám po novinách, totižto zápisnicu z minulého mesiaca (marec) výborového zasadnutia spolku sv. Vojtecha, kdežto viem, že prv sa to robilo, bo výbor nariadil, aby zápisnice uverejňované boly, a včul novšieho času „skutek — utek“. Ej, ej!!

— Z Modre. Z Modry istý pán „Starý známy“, v „Nár. Nov.“, z min. týždnu, i moju osobu spomína a upozorňuje ma na Pezincanov. K vóli veci cestujem do Pezinku a potom „Starému známemu“ volačo črtnem. Zatiaľ Modrančania „Halt's euch z'samm!“

— Zo Svainsbachu. Som presvedčený, že keďby náš statok mal rozum a slobodnú vôľu, ako my ľudia, tiež by si kúpil šifskartu a opustil by krajinu, cestoval do Ameriky, lebo iste s nami neuznáva pravdivosť básne, hovoriacej:

„Krem Uhorskej zemi miesta v svete nenie v ktorom by snadnejšie bolo vyživenie. . .“ Veru nielen my, lež i náš dobytok, pre nedostatok krme, biedu, hlad trpi. A k tomu prišla ešte i tá pohroma, že minulý týždeň, vo štvrtok po polnoci shoraly u nás 4 stodoly, 6 senníkov a pár kôp sena — slamy. Veru nešťastie nemalé. — O pôvode ohňa, rôzne sa hovorí. Ďak pezinským hasičom, nám rýchlo a obratne pri hasení pomáhajúcim. J. Sedivý.

— Z Pezinku. Pán redaktor. Teraz nemôžem mnoho písať, bo p. majster ku sviatkom turbujú. Musím evokovať, lepíť a vikovať, až štica sa mi pari. — Na veľkonočný pondelok bude u nás divadlo, 1 kúsok maď., a 2 nemecké. Slovensky by sa hrálo, keď by tej reči kto tu rozumel, a čo rozumejú, že ti to nezaslúžia. Slováci vraj nech si hrajú — na Pažici.

Hej, treba bolo by sa i nám tu sdrúžiť! Národné „vzkriesenie“ Pezincanov kedy sa bude sláviť, — je tajomstvo budúcnosti. Tovarýš.

Čo nového doma.

Jeho Veličenstvo neprijal poďakovanie Tisovo. Kríza sa vlečie a nik' nevie čo sa stane. Vyjednávania medzi korunou a koalíciou prestalo. Neistota veľká. Pán kráľ je vo Viedni.

Rusko-japonská vojna.

Nateraz niet žiadnych zaujímavějších spohľadlivých správ o oboch válčiacich armádach. Na oboch stranách sa zimnične pr. cuje na so silnení vojska jako na suchu tak i na mori. Isté je len to, že keď prídu obe vojská do opravdivej srážky, vyžadovať si bude srážka zase tisíce a tisíce ľudských životov. Kedy sa to stane a kde, predbežne nevedno a tým menej určiť sa môže koniec války a s čím víťazstvom.

Admirál Rožestvenský blížil sa so svojim loďstvom k ostrovu Formosa, kde jako sa hovorí očakáva ho japonské loďstvo Togovo. Napnutosť v Tokio i Petrohrade je ohromná jako sa skončí táto námorná bitva, jakej ešte nebolo čo svet svetom stojí. Od tejto bitky závisí osud ďalšieho vedenia války. Štyri dni už neprišlo žiadneho telegramu, ale srážka ešte nebola, no na sviatky stanú sa iste veľké veci. Rožestvenský má 47 lodí 300 kanoňov a 18 tisíc mužov, Japonci tiež asi toľko, od štastia na mori závisí mnoho.

Novšie zprávy, dochádzajúce z Londýna hovoria, že Rožestvenský nepôjde ďalej ku Vladivostoku, lež vyčká tretiu flottu, ktorá pod veliteľstvom Nebogatova pláva na Indickom oceáne. Rožestvenský zostane teda na južných čínskych vodách, aby ustavične znepokojoval nepriateľskú flottu.

Zo Sajgonu oznamujú, že Japonci popri brehu zajali viac menších nákladných lodí s uhlím, ale sblížovanie sa Rožestvenského ich znepokojuje.

Na mandžurskom bojišti boli behom posledných dní menšie srážky, o ktorých Linevič poslal cárovi zprávu, oznamujúce, že ruské ľavé krídlo, ktoré od železničnej diary na východ zaujalo pozíciu, odohnalo Japoncov s jedného vrchu a zaujalo jednu obec, v ktorej prv Japonci ležali táborom.

Svépomoc hospodárska.

Dnešná doba vyžaduje, aby si náš roľník všimol všetkých nových vymožeností a zručností na poli hospodárskom. Je docela isté, že v dnešnom konkurenčnom čase je roľníkovi ťažko obstáť a preto musí sa náležite vyzbrojiť aby nepodľahol.

Jednotvec je slabý, sám ničoho nezmôže, nemá kapitálu, preto združujú sa roľníci v družstvá, spolky, aby jako takýto spoločne podnikali to, čo sami nemôžu. Zakladajú spolky na odpredaj výrobkov, na spracovanie a na nákup rôznych potrieb. Dnes sú už spolky na všetko možné. Mliekarne, obilné skladištá, pre chov dobytky atď. Všade kde je poctivé vedenie dobre sa spolkom dari, tam kde sa nepoctive šafári, spolková vec klesá.

Najnovšie čítame, že na Morave bolo založeno niekoľko družstiev, na pestovanie, sušenie a vyrábanie lanu. Na našich krajoch sa predtým lan pestoval i daril, ale toto behom času zahynulo, udržuje sa ešte pestovanie lanu na Búroch, v Dojči, v Búr Sv.-Jure, ale už tiež len v malej miere. Lan vo spolku má veľký odbyt a platí sa veľmi dobre. Či nemohlo by sa u nás pomýšľať na oživenie pestovania lanu, hlavne v spomenutých obciach? Hospodársky boj ktorý nám hrozí, dáva nám do rúk obranné prostriedky, chytme sa ich, rozmýšľajme, učme sa a chystajme sa zavčas využiť, čo sa dá. Čo nerozložíme my, postarajú sa o to naši nepriatelia.

Potravné spolky anglické dosiahly roku 1904 obrátu 160 mil. mariek.

— Proti húseniciam egrešu a ribizlu. Ker egrešový musí sa hneď z jara prezerat, či sa húsenky už liahnu, jakonáhle sa spozoruje, posype sa ker dreveným popolom, dážd neskoršej popol smyje, húsenky pokapú a popadajú na zem.

Myšlienky

Najviacej klame ten, kto hovorí o sebe.

Nemá náboženstva, kto nemá milosrdenstva.

Nič není veliké čo není dobré.

O člověče! si-li sebe tvrdší, v tebe odpočívá iskra božia. Kerner.

O jaké štěstie je samota, dnes tak dobře cítím Boha! Tolstoj.

Povolanie nepovznáša človeka, ale človek povolanie! Smiles.

Bez zápasu nedcsiahneš venca víťazstva. Sv. Tomáš Kemp.

Drobné zpravy.

— Pohrab biskupa Strossmayera vykonaný bol pri veľkolepých ceremoniach a za účastenstva nesmierneho množstva obecnstva, takže nim postavený biskupský chrám pre 8000 ľudí len malú čiastku mohol prijať. Keď otvorili dvere chrámu, prichádzali mnohé deputácie a zástupcovia spolkov miest atď., aby sa zo sosnulým rozlúčili a mu poslednú poctu vzdali. Medzi inými prišli: zástupca barón Chavrak, snemový predseda Gjurgevič, pražský starosta dr. Srb, záhrebský Amruš, osiecky Graff. Obrad vykonával arcibiskup Posilovič pri assistencii arcibiskupa Stadlera, biskupa Krapača a správcu kapitule Voršaka. Arcibiskup Stadler držal reč o biskupovi, ako národovcovi a politikovi. O 12. hodine vyniesli rakev z chrámu. Pred ňou kráčal predseda Juhoslovenskej Akademie, predseda spolku horvatských spisovateľov. Rakev niesli kňazi. Pri lúčení v chráme hovorili menom akademie Smičiklas, menom záhrebskej university Pliveri, menom spisovateľov Babič, menom dalmatského snemu Ivčević, menom Záhrebu Amruš, menom Prahy dr. Srb, menom Splitu Milič, menom Slovincov Ziller, menom Slovákov Vladimír Hurban, farár staropazovský.

Tento posledný oslovil tónu veľkého Slovana nasledovne:

„Veliký vладыka, miláček náš, náš otec! Teda si nás predsa opustil? Už sme sa temer boli navykli na myšlienku, že Ty jediný z milliard z tela narodených nezreš smrti. Strossmayer mrtvy? Veď to vari nie je možné! A ani nie je to možné. Tvári Tvoje, vладыka náš, vždy anjelským úsmevom žiariacej, nevidíme viac, slov Tvojich medových a zlatých spolu neuslyšíme viac — ale diela Tvoje veliké, meno Tvoje preslávené žiť bude, kým jest Slavianstva, kým jest krestanstva. Slovenský národ, ktorý tiež zacitil teplotu veľkej lásky Tvoje a jeho hlásateľ „Národné Noviny“ privolávajú Ti do komôrky, ktorú si si sám pripravil; odpočívaj v nej od veľkých diel svojich, na ichž sladkom ovoci kocháme sa my a kochať sa bude i najďalšie potomstvo naše — a večná a vďačná buď pamät Tvoja v národe horvatskom, v Slavianstve, v ľudstve! Sláva Ti, sláva, sláva!“

Z tisícich hrdiel ozvalo sa slávovolanie za touto, ako i za každou z rečí.

— Divadlo. Skalický „Kat. Kruh“ usporiada vo Veľkonočný pondelok vo dvorane kat. domu, dňa 24. apríla, divadelné predstavenie. Predstaví sa „Svedomie“, činohra so spevaním v 5 jednaniach od T. Vansovej. Ceny miest, I. miesto na sedenie 1 kor. II. miesto 70 hal. III. miesto 50 hal. Na státie 20 hal. Začiatok o 8. hod. večer. Kassa otvorí sa o 7. hod. Listky v predprodeji možno dostať v pondelok od 11. do 12. a od 2. do 5. v Kat. dome, izba č. 1.

— České divadlo v Prešporke. Od 1. mája až do 15. bude v prešporskom divadle česká divadelná spoločnosť z Brna, české opery predstavovať. Slováci! Navštevujme hlfne tieto predstavenia a učme sa pilnosť, usilovnosť a oduševnenie za národnú vec od bratov Čechov.

— Ľudia kedy prídete k rozumu? V jednej dedine v Čechách chcel vypit jakýsi muž na stávkku 100 malých skleničiek pálenky. Pri 40-tej klesnul k zemi mrtvý.

— Valné shromaždenie „Gazdovsko-potravného spolku“ v Hasprunke, ktoré malo byť 9. apríla t. r. je odložené. Vydržiavať sa bude 29. apríla t. r. o pol štvrtej hod. popoludní v školských miestnostiach, na ktoré

sa všetci údovia týmto povolávajú. Záverečné účty vyvesené sú vo spolkových miestnostiach ku verejnému nahliadnutiu.

— Osýpky. Na Myjave vypukly osýpky a leží tam niekoľko sto detí chorých. Udalo sa už aj niekoľko smrtných prípadov.

— Stvrdenie tyla. Je nákazlivá nemoc, ktorá vypukla v Prusku v Haliči a ktorá javí sa v tom, že žily na krku stuhnú, pride horúčka a smrť.

— Jubileum. Vp. Ján Leška, vyslúžilý ev. senior na Brezovej bude sláviť dňa 27. apríla 50-ročné jubileum svojho kňazstva. Ev. cirkev brezovská i seniorát chystajú dôstojné uctenie tohoto vysoko zaslúžilého kňaza a spisovateľa.

— Družstvo na shodnotenie dreveného tovaru na Starej Turej už účinkuje a predáva všetky drevené výrobky veľmi lacno, jako točky, varečky, solničky, mažiarky, hračky, atď. Obsluhujú solidne. Píšte nama.

— V Bukovci a na Myjave pomýšľajú na založenie mliekarny.

— Valné shromaždenie skalického mliekarského družstva bude sa vydržiavať v prvej polovici mája. Blížšie bude oznámené.

— V jednej obci v Zemplínskej stolici, ktorá má 1200 obyvateľov vymerali za jeden rok 40.000 litrov pálenky.

— Nešťastie pri lámání skaly. V Chropovskej skale (Nitr. stol.) kresali minulý týždeň dvaja bratia, — Jakub a František Tesar, z Českých Budejovic — pod svysnutú a podobratú ohromnú skalú kameň, medzi tým prišlo tam i 9-ročné dievča Jur. Čepky, ktoré si prišlo pre piesok, zrazu sa podobraty a jarnými vodami zmäkknutý vrch so skalou odtrhnul a zrútil sa na všetkých troch nešťastníkov a ioh v jednom slova smysle rozmliaždil. Najstarší z nich Jakub Tesar zanechal po sebe vdovu a osem nezaopatrených dieťať. Dvomi mužských veľmi zohavených už vykopali, ale malé dievča vzdor namáhavej práce ešte sa nepodarilo vykopať. Ubohej vdove prinášajú z okolia podporu, začo táto týmto dobrodincom i na tomto mieste vyslovuje srdečné: „zaplať Boh!“ Chráň nás Bože od náhlejš smrti! a nešťastníkom buď milostivý na večnosti. V. B.

— Čo je koňská síla? Pri strojoch počujeme to spomenúť. To je síla ktorá je v stave v jednej sekunde vzdvihnúť 74 kg. na jeden meter vysoko. Teda síla, ktorá rovná sa 75 kilogramometrom, síla jednoho koňa rovná sa len 50 kilogramometrom, ale v Anglii ustalilo sa to na 74 kg.

— Včelárstvo. Najväčší včelár na svete je Harrison v Kalifornii, ktorý má 6000 úlov a z tých dostane ročne 100.000 kg. medu. V Grécku majú 30.000 úlov a z tých 1.500.000 kg. medu, v Dánsku 80.000 úlov a 1 million kg. medu, v Rusku 110.000 úlov 1.700.000 kg. medu, v Belgicku 200.000 úlov a 2 a pol mill. kg. medu, v Nizozemsku 240.000 a 3 mill. kg. medu, Spojené Štáty severoamerické 2.900.000 úlov a 31 mill. kg. medu.

Múdra reč. V Amerike vo Washingtone mali kongress (poradu) matky. Na nom Roosevelt, predseda Spojených Štátov, toto povedal medzi iným: Národ trvale neučiní blaženým ani hromada zlata, striebra, pokladov, oslepujúca jasnosť umelého pokroku, keď rodinný život nespočíva na zdravých základoch, keď otcovia nemajú statočnosti, smelosti, zaujatosti za obecné dobro, usilovnosti a vôľu nielen pracovať za svojich, ale i bojovať; keď matky nestarajú sa o najhlavnejšiu povinnosť ženy, aby sa zdravé deti narodily a vychovaly.

— Krásny príklad. Krestanskí robotníci prešporskí majú svoj spolok, v ktorom sa vzdelávajú, radia a starajú o svoj duševný i hmotný prospech. Schádzajú sa každú nedelu a bez rozdielu národnosti v láske a svornosti sa vzájomne

tešia v zármutku, radia v potrebách a posilujú k ťažkým bojom života. Členovia sú ľudia *chudobní*, ale statoční, čestní, kresťanský smýšľajúci. Nie div, že sa nájdu aj medzi zámožnými mešťanmi ťažké srdcia, ktoré láskou pohnuté ku chudobnému, ale poriadnému robotníctvu, radi sa pobavia v jeho spoločnosti a k poteche mu slúžia v jeho rozličných trápeniach. Krásny príklad tejto blahosklonnosti a kresťanskej lásky dávajú obecnstvu prešporskému pani K. Hušková a pán A. Máčalka, ktorí, bárs nepatria medzi robotníkov, svojim majetkom a postavením, predsa sa k nemu túlia svojou láskou, ťažkosťou a veľkodušnosťou. Veru, keby všetci páni preniknuti boli takýmto ozaj kresťanským duchom, sociálna otázka nemala by teraz toho jedovatého zuba, ktorým celé spoločenstvo ohrozuje. Nech Boh živí milovníkov chudoby a nech vzbudí čím viac nasledovateľov tohoto krásneho príkladu!

Hanácke nebe.

Žart.

Posmeškarstvo bolo za starších časov o mnoho viacej rozšírené, ako je teraz. V tom čase, keď každý dom, každá chalupa, mali svoj odznak alebo patróna, každá obec svoj címer; mal i každý dom, každé hniezdo, ba i každý národ a kmen svoj posmešek. Jeden z najdrastickejších je posmešek hanácky: „Hanácke nebe.“

Jakýsi šelma na pozlobenie Hanákov, teraz veľmi vzdeleného a pokročilého, pred sto rokami ale na nízkom stupni vzdelenosti stojáceho slovanského kmenu, vymyslel nasledujúci posmešek.

Pán dekan z Tovačova nemohol okolitým dedičanom nebeské kráľovstvo ináč vyličiť, ako s porovnaním dočasných pôžitkov. Raz v nedeľu mal vo filiálke Verove nasledujúcu kázeň:

„Milí farníci! Predstavte si veľkanske rebník, plné rozpuščené putrečky (mäso). V prostredku toho rebníka veľkanske kopce ze stróhaného perníku. Kolem do kola toho rebníku ležijó Hanáci na bruchách, hube majú otvorené a čakajú. Na vrchu toho perníkového kopce stojijó andiloi, dělajú šeške tvarohovy, trnkama nadity, a jak nekeró veplácájó položijó ju na ten nastrohané perník; ona se pěkné kotóli. ováli se, a díle — žblůnk! do toho rozpuščeného putre a pěkné pluje přímo Hanákovi co při rebníku na bruchu leží, do hube. Ten — chlamst! — a už je šeška v něm.“

A to, milí farníci, všecko je ešte — hadr! oproti blaženosti nebeské. Tak! Hadr šeške, perník, putrečky, tvaroh i trnke; všecko všečekto hadr proti pôžitkum nebeským.

Verejně uznání.

Uh. Skalica, 2. marca 1905.

Pán Osvald Brázda, závod pre stavbu mlynov v Přerove.

S radostou chytám sa pera, aby sme vám vyslovili na tomto mieste našu najväčšiu spokojnosť so zariadením nášho umelého valcového mlyna.

Od toho času, čo ste nám mlyn do chodu odovzdali, meleme neustále, ku našej, jako aj celého širokého obecnstva, úplnej spokojnosti, výrobky naše vydobily si v krátkom čase tú najlepšiu povest.

Vami nám dodané stroje pracujú úplne bezvadne, čo sa výkonu týka, ten ďaleko presahuje to, čo ste nám sľuboval, čo pri druhých továrňach býva zriedka, a to hlavné je lúpací stroj na obilie s osmerkovým plášťom a výbornou aspiráciou, lebo hlavný činiteľ vo mlyne je dobrá Koppera. Výkon nášeho lúpacieho stroja je až prekvapujúci, my vám blahoprajeme k vašemu vynálezu a vyslovujeme vám ešte jedenkrát našu úplnú spokojnosť a môžeme vás závod P. T. p. mlynárom čo najlepšie odporúčať. V následujúcej značenajú

Bratia Hottmari,
umel. parný valcový mlyn.

Zlaté a strieborné

Dary k birmovke

vo veľkom výbere vo všetkých skladných cenách, dostať

u **Františka Kastnera,**
hodinára a klenotníka
v **Uh. Skalici.**

- Strieborné ženské hodinky . . . od zl. 4.95 vyše.
- Strieborné chlapecké lebo mužské hodinky od zl. 5.50 vyše.
- Strieborné chlapecké lebo mužské retiazky od zl. 2.— vyše.
- Strieborné kurácké súbory . . . od zl. 12.— >
- Strieborné cigaretové pázdru . . od zl. 9.— >
- Strieborná tabatierka od zl. 12.— >
- Strieborné špičky na cigáry . . . od zl. 3.— >
- Strieborné špičky na cigarety . . od zl. 3.— >
- Strieborné držatka na paličky alenové drevo od zl. 3.— vyše.
- Zlaté ženské hodinky remont. . . od zl. 12.— >
- Zlaté mužské a chlapecké hodinky remonterky od zl. 25.— >
- Zlaté mužské a chlapecké retiazky od zl. 18.— >
- Zlaté ženské retiazky od zl. 12.— >
- Zlaté náušnice od zl. 2.— >
- Zlaté krížiky od zl. 3.— >
- Zlaté srdiečka od zl. 3.50 >
- Zlaté retiazky na hrdlo od zl. 7.— >
- Zlaté náramky a obrúčky od zl. 12.— >
- Zlaté náprsné ihly (brože) od zl. 6.— >
- Zlaté ženské prstene od zl. 2.80 >
- Zlaté mužské prstene od zl. 3.— >

a mnoho iných dárkov na sklade zo zlata a striebra.

Všetko vo veľkom výbere.

Luhačovická kyselka

pitá s mliekom, jako Selterská lebo Brilínska, lieči s úspechom katarrrhy trubie a hrtáňa, ďalej katarrrhy žalúdka, záhu, ranie vracanie, nechutenstvo, kamienky žľéové a ľadvinové, skrofuloru, exsudáty prsnie i brušnie po ženských nemociah.

Rozosiela sa vo fľašiach po 1.6 a 0.75 litra.

Správa kúpeľov

v Luhačoviciach na Morave.

Bohumír Mikyska,

kartačník a štětkař v Břeolavě

odporučuje všem slavným potravným spolkům svůj zásobený sklad veškerých druhů kartáčů a štětek dobré jakosti za ceny najlevnější. Vlastní výroba natěračských štětek. Vzorky na požádání zašle franco hned po obdržení.

Kedy musíme prikrmovať? statok krmným vápnom?

1. Pri všetkých chorobách kostí, zvlášte pri máknuti, krehkosti a jej predznakoch: lízavosti, keď statok handry, chĺpy a vlnu žere, keď drevo odhrýza, keď má riedky, kysle za váňajúci trus. Tu pomôže jedine krmné vápno.

2. Keď sa statok takým krmom krmí, ktorý obsahuje málo vápna a minerálnych súčiastok. V suchých rokoch alebo z krmu v horúčostach koseného je to vždy.

3. Keď sa statok napája vodou ktorá je málo vápenatá.

4. Keď sa dáva statku seno alebo otava, ktorá je daždom alebo povodňou vymoknutá.

5. Keď sa statok krmí krmom obsahujúcim mnoho kyselín, alebo ktorý tvorenie sa kyselín v črevách podporuje.

6. Keď sa statok beňá, húka atď. Tak u kráv, ako kobýl, sviň alebo ovci, preto, že je treba, aby za týchto okolností zviera využívalo nielen svoje vlastné kosti, ale aby tvorilo i kostru mláďat. **To je dôležité menovite v druhej polovici nabeňania a nahúkania atď. a kým mladé cucia.**

7. Pri mladom statku a hydine je prikrmovanie krmným vápnom nevyhnutné. Tým zabezpečí sa vývin zdravej kostry.

8. Keď sa statok v značnej miere krmí plodmi korenňými a odpadmi z fabrik (skrojkami repy, rizkami, výpalkami atď.).

9. Pri statku, ktorý krmí sa v dusných a vlhkých stajňach, pri nedostatku svetla a vzduchu, preto, že je statok za takýchto okolností rôznym kostným nemociam náchylný.

10. Dojným kravám, ktorým treba nahraďiť značné množstvo kyseliny z vápna, ktoré v mlieku denne ztrácajú a ktoré nemožno samým krmom nahraďiť.

11. Keď statok ani pri dobrom krmne neprospejeva, keď je plemenný dobytok chudokrevným alebo keď chudne bez toho, že by bolo niektorú nemoc na ňom pozorovať. Keď na príklad bujak je neplodný.

12. Hydinu prikrmovať krmným vápnom menovite počas prchnutia je veľmi dôležité. Dľa mnohých pokusov s hydinou robených osvedčuje sa tento prídavok veľmi dobre, lebo hydina rýchle rastie, včas začne vajcia niesť a pre dochovávanie a masť chytro dorastá.

Pravé krmné vápno so značkou „HOSPODAR“

Dostať:

5 kg. vrecko za K. 2.—, 50 kg. vrece za K. 12.—, výhradne v sklade

Kroneraff a Jesenský Lipt. Sv. Mikuláš.

Obširne návody a plakáty zadarmo. — Hodí sa pre každý druh statku.

Do Ameriky

po cisárskych rýchlochodoch „Kaiser Wilhelm der Grosse“, „Kaiser Wilhelm II“, „Kromprinc Wilhelm“ a rýchlych dvojšroubovýchpoštových parolodiach ako: „Bremen“, „Grosser Kurfürst“, „Friedrich der Grosse“, „Barbarossa“, „Princess Alice“ do New-Yorku, Baltimore, Galvestonu atď. najvýhodnejšie možno cestovať cez Bremen.

Plavba oceanom trvá len 5—7 dní.

Každú žiadanú úpravu ochotne a zdarma podá jediná československá firma

Kareš & Stotsky, Bremen

Bahnhofstrasse 29.

Kto chce byť krajanovsky obslužený, nech nevyhadáva žiadne iné firmy, ale s úplnou dôverou nech sa obráti na nás, my sme tisíce krajanov doprevadili za more ku ich úplnej spokojenosti. Závďavok nech si pošle každý z domu, načo obdrží od nás šifkardu, s ktorou keď sa preukáže na pruských hraniciach, bez prekážok bude ďalej prepustený. Pište na adresu:

Kareš & Stocky, Bremen

Bahnhofstrasse 29.

Vzorky zadarmo a franco.

Lodenové sukne

polovlnené rôznych bariev. 1 kus 65—70 kr. Sukne „Mandžuria“ (novinka) po 1 zl. 20 —1 zl. 25., spodné nohavice po 50 kr. — 1 zl. vyrába a dobierkou zasiela:

1. Česká vyr. a vývoz suken lodenových

Adolfa Jelínka

v Lístku p. Jimramov. (Morava.)

Nehodiaci sa tovar buď vymením alebo vezmem späť a peniaze vrátim!

Každá nespokojnosť vylúčená!!

Do 5 kgr. balíku vojde 7 sukien.

Skalický gazd. potravný spolok odporúča svoj hojne zasobný sklad.

Zkúmaných datelin

a travného semena

ako aj vápno stavebné i ku hnojeniu, portlandský cement a sadru (gyps).

Ján Novomestský, mechanik a strojník v Holíči

odporúča širokému obecnstvu svoj bohatý sklad

Šicích strojov a biciklov

tak tiež i

sklad hospodárskych strojov.

Má vždy na sklade všetky ku týmto strojom patriace súčiastky.

Prijímajú sa tiež všetky opravy (reparácie) týchto strojov.

Ceny ľavné.

Obsluha solidná.

Každá sporiva gazdina

používa

Kolínskej kávovej prísady

SO SOKOLOM — SO SOKOLOM

Docielí tým výdatnej, chutnej a pekne zbarvenej

kávy.

TOVARNE:

v Kolíne a Prostejove, Morava

VODOVODY

samočinné i pomocou strojov

pre mestá, obce, veľkostatky, villy, teheine, továrne a domy súkromné.

Najlepšie

PUMPY

trvanlivé
a so zárukou
zhotovuje
zariaďuje

Továrň na
vodovody a
pumpy

JAN VITEZ v Přerově (Morava).

CENY MIERNE.

Predbežné výpočty a cenníky zadarmo.

